

หน้าจั่ว

JOURNAL OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE SILPAKORN UNIVERSITY VOL. 20/2003-2004
วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับที่ 20 ประจำปีการศึกษา 2546-2547

หน้าจั่ว วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร
Journal of the Faculty of Architecture, Silpakorn University
ISSN 0857-1475

เจ้าของ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วังท่าพระ ถนนหน้าพระลาน กทม. 10200

โทร. 0 2221 5877 0 2221 8837

<http://www.arch.su.ac.th>

บรรณาธิการ

สุพักตรา สุทธสุภา

กองบรรณาธิการ

วิชัย บุญवास

ดวงเงิน พูนผล

พินัย สิริเกียรติกุล

สุพิชชา โตวิวิชญ์

จิตรุปเล่ม

สัทธา ปัญญาแก้ว

พิมพ์ที่

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

โทร 0 2422 9000

Published by

Faculty of Architecture

Silpakorn University

Na Phra Lan Rd., Bangkok 10200

Tel. 0 2221 5877, 0 2221 8837

<http://www.arch.su.ac.th>

Editor

Supagtra Suthasupa

Editorial Board

Vichai Boonvas

Duang-ngern Poonpol

Pinai Sirikiatkul

Supitcha Tovivich

Graphic Designed by

Satta Panyakaew

Printed by

Amarin Printing and Publishing Co.,Ltd.

Tel. 0 2422 9000

คำนำ

“หน้าจั่ว” วารสารวิชาการ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับที่ 20 ประจำปีการศึกษา 2546-2547 ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา 6 รอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้ผลิตผลงานวิชาการประเภทบทความ ข้อคิดเห็น บทความ หรือสรุปย่อผลงานศึกษาวิจัย และเพื่อเผยแพร่วิชาการด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ดังได้เคยดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นประจำ จากวารสารวิชาการในระดับคณะวิชา ทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งแรกของประเทศไทย เมื่อ 24 ปีก่อน แล้วพัฒนามาเป็นวารสารวิชาการที่เผยแพร่ในระดับนานาชาติในปัจจุบัน

วารสารวิชาการ “หน้าจั่ว” ฉบับแรก จัดทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2523 ในสมัยศาสตราจารย์อริศรี ปาณินท์ เป็นคณบดี โดยมี รองศาสตราจารย์อนุกฤษฏ์ เจริญสุขกุล เป็นบรรณาธิการ การเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาสาระทางวิชาการของ “หน้าจั่ว” ได้สะท้อนภารกิจและพัฒนาการในด้านการจัดการศึกษาของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2498 จากชื่อ “คณะสถาปัตยกรรมไทย” ที่เปิดสอนเพียงหลักสูตรระดับอนุปริญญา สาขาวิชา สถาปัตยกรรมไทยเพียงหลักสูตรเดียว มาเป็นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุปริญญา จนถึงระดับปริญญาตรี ๖ ปีบัณฑิต และจากเนื้อหาวิชาที่เน้นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นไปจนถึงเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับสถาปัตยกรรมในระดับนานาชาติ รวม 12 หลักสูตรในปัจจุบันเป็นเวลาเกือบ 50 ปี ภายใต้ปรัชญา “สืบสานภูมิ ปัญญาไทย ก้าวไกลทันสากล สร้างสรรค์ชุมชนที่ยั่งยืน” วารสารวิชาการ “หน้าจั่ว” ฉบับที่ 20 นี้ จึงประกอบด้วย บทความที่มีเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ไปจนถึงความก้าวหน้าทางวิชาการใน ต่างประเทศ และการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยนักวิชาการชั้นนำของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และนักวิชาการชั้นนำของโลก เช่น Professor Ross King อดีตคณบดี Faculty of Architecture, Planning and Building จาก University of Melbourne ประเทศออสเตรเลีย และ Professor M. Santosa อดีตหัวหน้าภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์แห่ง Gajah Mada University ประเทศ อินโดนีเซีย เป็นต้น

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ใคร่ขอขอบพระคุณนักวิชาการทุกท่านที่ส่งบทความมาลงตีพิมพ์ใน “หน้าจั่ว” ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ (Peer Reviewer) กองบรรณาธิการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิชัย บุญวาศ อาจารย์ดวงเงิน พูนผล อาจารย์พนัย สิริเกียรติกุล อาจารย์สุพิชชา ไตรวิทย์ อาจารย์สัทธา ปัญญาแก้ว ผู้จัดทำรูปเล่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพักตรา สุขสุภา บรรณาธิการ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์เด่น วาสิกศิริ ที่ปรึกษา ซึ่งทั้ง 2 ท่าน ได้ทำหน้าที่นี้อย่างต่อเนื่อง เข้มแข็งมาตลอดทั้ง 3 ปี และมีส่วนร่วม อย่างมากในการพัฒนา “หน้าจั่ว” ให้เป็นวารสารวิชาการทางด้านสถาปัตยกรรม ที่มีสาระและคุณภาพในระดับ นานาชาติ

รองศาสตราจารย์สิทธิพร ภิรมย์ริน

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

FOREWORD

This issue of “Na Jua” – Journal of the Faculty of Architecture, Silpakorn University, coincides with the 6th Cycle (72nd) Birthday Anniversary of Her Majesty Queen Sirikit and thus takes the opportunity to join in and commemorate the auspicious occasion. As usual, the purpose of the journal is to encourage faculty members to produce academic writings in the form of articles, reviews, summary reports of studies and researches according to accepted standards, on architecture and related fields. Since the inaugural issue, aimed humbly at the level of the faculty and proudly claims to be the first academic architectural journal published in Thailand 24 years ago, it has today developed into a publication that is slowly finding its way to the international level.

The first issue was published in 1980 under the editorship of Associate Professor Anuvit Charernsupkul at the time when Professor Ornsiri Panin was the Faculty Dean. The evolution of its content over the years reflects changes that have taken place in terms of academic mission, progress, and development within the Faculty of Architecture at Silpakorn University since her establishment in 1955. From the Faculty of “Thai” Architecture, which offered only a diploma program in Thai Architecture, the Faculty of Architecture today offers programs from diploma up to doctoral levels with subjects ranging from vernacular and traditional to international and contemporary architecture. Entering her 50th year and with the motto “Thai Wisdom, Modern Knowledge, Sustainable Society”, the Faculty now has altogether 12 academic programs. It is of no surprise therefore, that this 20th issue of Na Jua should contain a variety of articles on topics ranging from local folk wisdom to technical advancements in other countries as well as on conservation and sustainable urban development. Furthermore, apart from the papers written by our own leading academicians, there are also those submitted by recognized foreign academics such as professors Ross King (former dean of the Faculty of Architecture, Planning and Building, University of Melbourne, Australia) and M. Santosa (former head of the Department of Architecture, Faculty of Engineering, Gajah Mada University, Indonesia).

Finally the Faculty wishes to thank the authors in this issue for their papers; the peer reviewers; the editorial board: Ms. Duang-ngern Poonpol, Mr. Pinai Sirikiatkul, Ms. Supitcha Tovivich, Mr. Satta Panyakaew (who designed the layout), and assistant professors Vichai Boonvas, Supagtra Suthasupa (Ph.D.) - editor, and Den Wasiksiri - editorial consultant. The latter two especially, have worked with dedication on the past three issues and were responsible for helping to transform the journal into one with a more international outlook.

Sitthiporn Piromruen (Associate Professor)
Dean, Faculty of Architecture, Silpakorn University